

Protokół

14. posiedzenia, 3. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 29. stycznia 1898 roku.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 113.

Ze strony Rządu: c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwunastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół trzynastego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 29. stycznia 1898. r. które przekazano następującym komisjom:

Komisji budżetowej Ls. 1314, 1315, 1321, 1322, 1323, 1324, 1325, 1326, 1330, 1331, 1333.

Komisji szkolnej Ls. 1316, 1317, 1327, 1328, 1329.

Komisji podatkowej Ls. 1318, 1332.

Komisji gospodarstwa kraj. Ls. 1319.

Komisji saintarnej Ls. 1320.

Po odczytaniu petycji 1315 gm. Kłyz o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów przewiezienia umysłowo chorej Maryanny Łacionki, przemawia p. Bojko, popierając tę petycję.

Po odczytaniu petycji Ls. 1318, Tow. kredytowego ziemskiego we Lwowie w sprawie opodatkowania listów zastawnych, przemawia p. Gniewosz, popierając tę petycję.

Po odczytaniu petycji Ls. 1320, Tow. farmaceutycznego „Unitas“ w Krakowie o pomnożenie liczby aptek w kraju, przemawia p. Soleski, popierając tę petycję.

Po odczytaniu petycji Ls. 1323 Zgromadzenia księży kanoników regularnych Laterańskich w Krakowie o subwencję na restaurację kościoła „Bożego Ciała“ przemawia p. Weigel, popierając tę petycję.

Marszałek oznajmia, iż wpłynął wniosek nagły, i wzywa sekretarza do odczytania tego wniosku.

Sekretarz Urbański odczytuje następujący wniosek nagły :

W n i o s e k n a g ł y.

Zważywszy, że ustawy dotyczące podatku osobisto-dochodowego stanowią przewrót w dotyczącym systemie opodatkowania;

zważywszy, że interpretacja tych ustaw poważnie przedstawia trudności;

zważywszy, że przedłożenie fasyi opartej na zestawieniu dwuletniego bilansu wymaga czasu i pracy,

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby termin przedkładania fasyi dotyczącej podatku osobisto-dochodowego przedłużony został wyjątkowo w pierwszym roku po ogłoszeniu ustawy do dnia 1. marca (1898) i żeby przedłożenie fasyi w terminie powyższym nie wykluczało opodatkowanego od wyboru do komisji szacunkowych.

Lwów, dnia 28. stycznia 1898.

Wnioskodawca :

Wiktor Władysław Czaykowski w. r.

Wojciech Dzieduszycki, Szeptycki, Koziebrodzki, Skalkowski, Jaworski, Zamoy-ski, Dr. Olpiński, Zoll, Dr. Jordan, Barwiński, Borkowski, G. Romer, A. Rayski, Cielecki, Emil Torosiewicz, Piniński, Siemiginowski, F. Vivien, K. Horodyski, Isakowicz arcybiskup, A. Potocki, Urbański, G. Mila, Krzysztofowicz, A. Wachnianin, Marchwicki, Potoczek, Sozański, Zd. Skrzyński, Fr. Jędrzejowicz, Krainiński, Białoskórski, Julian Puzyna, Kozłowski, Bielański, Roman Potocki, Czechowicz, Hoszard, Czarkowski-Golejewski, A. Jędrzejowicz, Gnoński, Gołuchowski, Cieński, Szeliski, Gniwosz, K. Scipio, Gorayski, St. Niezabitowski, Zagórski, Klemens Dzieduszycki, Tyszkowski, Szczepanowski, A. Skrzyński, Fruchtman, St. Jędrzejowicz, Rotter, Górski, Paszkowski, Ochrymowicz, Niebyłowiec, Winniczuk, Klemensiewicz, Vayhinger, Weigel, Dworski, Dr. Bernadzikowki, Bojko, Średziawski, Styła, Wójcik.

Marszałek konstatuje, że wniosek jest dostatecznie poparty.

Przemawia p. Wiktor Władysław Czaykowski, dla uzasadnienia nagłości wniosku.

Izba uchwała bez rozprawy nagłość wniosku.

P. Wiktor Władysław Czaykowski zrzeka się głosu dla uzasadnienia wniosku.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Marszałek oznajmia, iż wpłynął jeszcze drugi wniosek nagły i wzywa sekretarza do odczytania tego wniosku.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujący wniosek nagły.

W n i o s e k n a g ł y.

W r. 1900 obchodzić będzie Uniwersytet Jagielloński 500 letnią rocznicę swego odnowienia przez Jadwigę i Jagiełłę. Inne Uniwersytety, jak n. p. w Bolonii, obchodziły podobne uroczystości niesłychanie uroczyste, a państwo bardzo znacznymi funduszami przyczyniło się do pokrycia kosztów tych uroczystości.

Nasz kraj na kosztowne obchody nie stać, ale można i trzeba w poważny sposób uczcić datę pięćowiekowego istnienia Jagiellońskiej Wszechnicy.

Najodpowiedniejszy sposób jest wydanie dzieł monumentalnych odnoszących się do historii Uniwersytetu a do czego nader bogate materiały w aktach uniwersyteckich się znajdują.

Wysoki Rząd przyszedł już z zasiłkiem, ale nader szczupłym, a to w kwocie 800 zł., a gdy ta pomoc jest niedostateczną, stawiają podpisani następujący wniosek nagły:

Wysoki Sejm zechce uchwalić :

1. na koszt publikacji, które Uniwersytet Jagielloński przygotowuje z okazji 500 letniego jubileuszu, przeznaczają się

kwotę 8.000 zł. płatną w dwóch ratach rocznych w latach 1898. i 1899.

2. jako pierwszą ratę wstawia się 4000 zł. w budżet r. 1898.

Jan Rotter, Andrzej Potocki
Wnioskodawcy.

Dunajewski, † Puzyna, † ABp. Morawski, Jaworski, E. Jędrzejowicz. Jordan, K. Scipio, Rozwadowski, ks. Knapiński, Zamoyski, Wiktor Czaykowski, Kraiński, Borkowski, Siemiginowski, Gołuchowski, Kostheim, Paszkowski, Rehmann, Męciński, St. Jędrzejowicz. Bobrzyński, Stadnicki, St. Tarnowski, A. Skrzyński, Adam Jędrzejowicz, W. Dzieduszycki, Stanisław Szczepanowski, Weigel, Dr. Olpiński, Dworski, Goldmann, Vayhinger, Romanowicz, Michałowski, Soleski, Słotwiński, d' Abancourt, Dr. Jakliński, Małachowski, Onyszkiewicz, Gorayski, Zd. Skrzyński, Górski, Fruchtmann, J. Puzyna, Sozański, Szeptycki, Potoczek, Szwed, Data, Koziebrodzki, Fr. Jędrzejowicz, Klemensiewicz, Loewenstein, Czartoryski, Żardecki, Piniński, Dr. Bernadzikowski, Bojko, Wójcik, St. Niezabitoski.

Marszałek konstatuje, iż wniosek jest dostatecznie poparty.

Przemawia p. Andrzej Potocki dla uzasadnienia nagłośni wniosku.

Izba uchwała bez rozprawy nagłośni wniosku.

Przemawia p. Andrzej Potocki dla uzasadnienia wniosku, a pod względem formalnym wnosi, aby wniosek jego przekazany został komisji budżetowej.

Przemawia drugi wnioskodawca p. Rotter.

Izba uchwała bez rozprawy formalny wniosek postawiony przez p. Andrzeja Potockiego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisji budżetowej o klęsce nieuro-

dzaju w roku 1897 i o. wniosku posła Merunowicza.

Marszałek oznajmia, że na wczorajszym posiedzeniu została rozprawa ogólna nad tym przedmiotem zamknięta i pierwszy punkt wniosku komisji uchwalony.

Do drugiego punktu postawił p. Styła poprawkę, o podwyższenie kwoty proponowanej 50 000 zł. do 100.000 zł. dyskusję nad tym punktem zamknięto i głosowanie rozpoczęto, ale to dla braku kompletu nie mogło być do skutku doprowadzone.

Punkt II. wniosku komisji opiewa:

Sejm przeznaczą kwotę 50.000 zł. do rozporządzenia Wydziału krajowego, głównie na roboty publiczne w powiatach najbardziej klęską dotkniętych i gdzie stosunki zarobkowe okażą się najtrudniejsze.

Przemawia pod względem formalnym p. Stanisław Jędrzejowicz i wnosi, aby nad punktem II-gim wniosku komisji utworzoną została napowrót rozprawa.

Izba uchwała bez rozprawy otworzyć na nowo rozprawę nad tym punktem wniosku komisji.

Przemawia p. Cielecki.

Przemawia p. Stanisław Jędrzejowicz.

Przemawia p. Wachnianin.

Przemawia p. Średniawski i wnosi, aby w punkcie VI. a) podwyższyć kwotę 50.000 do 100.000 zł. i aby fundusz pożyczkowy dla Kółek rolniczych podnieść z 25.000 zł. do 50.000 zł. płatny w 5-ciu ratach po 10.000 zł.

Przemawia p. Winniczuk.

Przemawia p. Styła.

Przemawia p. Abrahamowicz i wnosi następującą dodatkową rezolucję:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu: by z uwagi na rozmiary klęski nieurodzaju, którym kraj nasz w roku ubiegłym dotknięty został, a nader małej pomocy ze

strony państwa, zwłaszcza w stosunku do pomocy udzielonej innym krajom — poczynił starania o uzyskanie dalszej zapomogi ze Skarbu państwa.

Izba popiera powyższą rezolucję.

Przemawia p. Cielecki.

Sprawozdawca p. Scipio po zamknięciu rozprawy, zrzeka się głosu.

Izba odrzuca poprawkę p. Styły.

Następnie uchwała Izba punkt II. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

Sejm przeznacza dalszych 50.000 zł. do rozporządzalności Wydziału krajowego, dla ułatwienia powiatom akcji pomocniczej przy zabezpieczaniu potrzeb ludności na zasiewy wiosenne, a to na pokrycie przez lat trzy procentów, nie wyższych jak po pięć od sta, od pożyczek, któreby Wydziały powiatowe na te cele dla gmin i ich członków zaciągnęły lub poręczyły.

Przemawia p. Styła i wnosi poprawkę, aby sumę 50.000 zł. podwyższyć do 100.000 zł.

Izba popiera poprawkę p. Styły.

Przemawia p. Merunowicz i wnosi aby punkt III. opiewał jak następuje:

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do ułatwienia powiatom akcji pomocniczej na rzecz ludności dotkniętej zeszłorocznymi klęskami elementarnymi, a to na pokrywanie na okres aż sześciu lat procentów nie wyższych, jak po pięć od sta od pożyczek, któreby Rady powiatowe na te cele zaciągnęły lub poręczyły, a to najwyżej do sumy wypożyczonego kapitału 300.000 zł

Izba popiera poprawkę p. Średniawskiego.

Izba popiera następnie poprawkę p. Merunowicza.

Przemawia p. Stanisław Jędrzejowicz.

Przemawia p. Merunowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca Scipio, oświadczając się, iż zgadza się, aby we wniosku komisji zamiast słów, na „zasiewy wiosenne“, powiedziano, na „klęski elementarne“, zaś zamiast „Wydziały powiatowe“, aby powiedziano „Rady powiatowe“. Z resztą żądać p. Merunowicza sprawozdawca nie zgadza się.

Marszałek objaśnia co do sposobu głosowania.

Izba odrzuca poprawkę p. Styły.

Marszałek podaje do głosowania drugą część wniosku p. Merunowicza.

Przemawia co do sposobu głosowania p. Merunowicz.

Marszałek daje wyjaśnienia co do sposobu głosowania.

Przemawia p. Merunowicz pod względem formalnym.

Marszałek daje wyjaśnienie.

Przemawia p. sprawozdawca

Izba odrzuca drugą część wniosku p. Merunowicza, aby odsetki były gwarantowane do 6 lat i do sumy 300.000 zł.

Następnie uchwała Izba punkt III, wniosku komisji, ze zmianą na którą zgodził się p. sprawozdawca.

Sprawozdawca czyta:

IV. Sejm uchwała w tym celu kredyt dodatkowy na rok 1897 w sumie 100.000 zł., z czego kredyt 50.000 zł. uchwałą ad III. objęty, może być przez Wydział krajowy, w ciągu lat 1898, 1899 i 1900 wydatkowany.

Izba uchwała punkt IV. wniosku komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

V. Uchwałami powyższymi ad II. III. i IV. załatwiony zostaje wniosek odnośny p. Merunowicza, dnia 30. grudnia 1897 w Sejmie postawiony.

Izba uchwała bez rozprawy punkt V. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

VI. Sejm wzywa c. k. Rząd.

a) Ażeby się przyczynił jednorazowym datkiem 50.000 zł. z funduszków przeznaczonych na zapomogi z powodu klęsk elementarnych roku 1897, do rozporządzalności Wydziału krajowego, dla wzmocnienia zasiłku na cele ad III. wymienione.

Przemawia p. Średniawski i wnosi poprawkę ażeby wstawianą w tym punkcie sumę 50.000 zł. podwyższono do 100.000 zł.

Izba odrzuca poprawkę p. Średniawskiego.

Izba uchwała następnie punkt VI. a) zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

b) Ażeby przy spieszył przyznanie należnych poszkodowanym opustów podatkowych, oraz by w gminach dotkniętych klęskami powstrzymał egzekucje podatkowe w roku 1898.

Izba uchwała bez rozprawy punkt VI. b.

Sprawozdawca czyta:

c) Ażeby przyznał opusty w taryfach kolejowych w obrębie Galicji, dla przewozu produktów rolniczych sprowadzać się mających dla ludności klęską dotkniętej.

Izba uchwała bez rozprawy punkt VI. c.

Sprawozdawca czyta:

d) Ażeby dostarczył przynajmniej 25.000 cent. metr. soli bydłowej bezpłatnie dla tych powiatów, w których jakoś paszy ucierpiała, — oraz by zezwolił na bezpłatny pobór surowicy w powiatach: Bohorodeczany, Dolina, Kałusz, Kołomyja, Kosów i Nadwórna.

Przemawia p. Wójcik i wnosi poprawkę do punktu d) wniosku komisji, aby podwyższyć cyfrę soli bydłowej z 25.000 do 50.000 cent. metr. i aby prócz wymienio-

nych we wniosku komisji powiatów, którym ma być zezwolony bezpłatny pobór surowicy, dodano jeszcze powiaty: Kraków, Chrzanów, Wadowice, Wieliczka, Bochnia, Brzesko i Myślenice.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Hamorak i wnosi, by dodano jeszcze do wymienionych powiatów gminy: Rożnów, Trościaniec, Trójca i Iliniec powiatu Śniatyńskiego.

Izba popiera poprawkę p. Hamoraka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, zgadzając się z poprawkami pp. Wójcika i Hamoraka.

Izba uchwała wnioszek komisji z poprawkami pp. Wójcika i Hamoraka.

Sprawozdawca czyta:

VII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, uzyskanie jak najszybsze od c. k. Ministerstw Skarbu i Handlu, zawieszenia opłat cłowych za sprowadzić się mające zboże z Rosji — w ilości co najmniej 150.000 cent. metr., dla mieszkańców kraju klęskami dotkniętych, a to na czas do końca czerwca r. b.

Izba uchwała bez rozprawy punkt VII. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

VIII. Petycje do liczb 257, 258, 261, 475, 476, 477, 634, 656, 669, 703, 704, 868, 915, 916, 917, 918, 919, 922, 923, 931, 1014, 1015, 1016, 1085, 1086, 1088, 1134, 1176 i 1182 — powiatów i gmin o zapomogi i o pożyczki — przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu, do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy punkt VIII. wniosku komisji.

Marszałek oznajmia, iż pozostają jeszcze dodatkowe rezolucje, postawione przez pp. Średniawskiego, Kremę i Abrahamowicza.

Marszałek odczytuje rezolucję p. Średniawskiego:

Sejm uchwala:

Fundusz pożyczkowy dla kółek rolniczych podnosi się z 25.000 zł. do 50.000 zł. w rocznych ratach po 10.000 zł.

W rozprawie nad tym wnioskiem nikt głosu nie żąda.

Przemawia p. sprawozdawca i wnosi, aby wniosek p. Średniawskiego przekazano komisji budżetowej.

P. Średniawski zgadza się z tym formalnym wnioskiem.

Izba uchwala odesłanie wniosku p. Średniawskiego do komisji budżetowej.

Marszałek odczytuje zgłoszony na ostatnim posiedzeniu w rozprawie ogólnej wniosek p. Krempey.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przy rozdziale sum przekazanych mu do dyspozycyi uwzględnił szczególnie powiat mielecki, wględnie te gminy powiatu mieleckiego, które zostały zrujnowane doszczętnie gradobiciem.

Gminom owym przyjdzie Wydział krajowy z pomocą na zasiewy wiosenne z przekazanej mu sumy zapomogowej i procentowej, możliwie wydatnym zasiłkiem.

Przemawia p. Stanisław Jędrzejowicz.

Przemawia po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek p. Krempey.

Marszałek odczytuje wniosek wyżej podany, a zgłoszony przez p. Abrahamowicza.

W rozprawie nad tym wnioskiem nikt głosu nie żąda, poczem Izba uchwala wniosek p. Abrahamowicza.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej w przedmiocie bonifikacyi funduszu krajowego i funduszu powiatowych za ubytek dodatków do podatków opłacanych przez galicyjski fundusz propinacyjny.

Sprawozdawca p. Skalkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

I. Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy o bonifacyi funduszu krajowego i funduszu powiatowych za ubytek w dochodach z dodatków do podatków, opłacanych przez fundusz propinacyjny przed wejściem w życie reformy podatkowej.

U c h w a ł a

z dnia . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim o wynagrodzeniu galicyjskiego funduszu krajowego i funduszu powiatowych za ubytek w dochodach z dodatków do podatków, opłacanych przez galicyjski fundusz propinacyjny, spowodowany wejściem w życie ustawy państwowej z dnia 25. października 1896. Nr. 220.

Dz. pr. p.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam co następuje:

Art. I.

Jako wynagrodzenie ubytku w dochodach galicyjskiego funduszu krajowego i funduszu powiatowych, spowodowanego wejściem w życie ustawy państwowej z 25. października 1896. Nr. 220. Dz. pr. p. — a mianowicie jako wynagrodzenie za ubytek w dochodach tych funduszu z opłacanych do końca r. 1897. przez galic. fundusz propinacyjny dodatków do podatków państwowych, — płacić będzie galicyjski fundusz propinacyjny przez lat 13. — t. j. od 1. stycznia 1898. do 31. grudnia 1910 w ratach kwartalnych z dołu, bonifikacye poniżej w art. II. i III. oznaczone.

Art. II.

Bonifikacya dla funduszu krajowego wynosi 150.000 złr. w. a. rocznie — lecz od tej kwoty potrąci się corocznie dodatek krajowy wymierzony od podatku zarobkowego, opłaconego przez galicyjski fundusz

propinacyjny w myśl §. 100. ustawy z dnia 25. października 1896. Nr. 220. Dziennik praw państw.

Art. III.

Bonifikacya dla funduszów powiatowych wynosi 50.000 zł. w. a. rocznie a wypłacaną będzie do rąk Wydziału krajowego.

Sumę tę 50.000 zł. w. a. rozdzieli Wydział krajowy pomiędzy fundusze powiatowe w takim stosunku, w jakim są kwoty przypadające poszczególnym funduszom powiatowym w trzechleciu od r. 1895. do r. 1897. włącznie, z opłacanych przez galicyjski fundusz propinacyjny dodatków do podatków, do ogólnej sumy zapłaconej w temże trzechleciu przez galicyjski fundusz propinacyjny tytułem dodatków do podatków na cele powiatowe.

Art. IV.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. V.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu ministrowi spraw wewnętrznych.

2. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przedłożony przez Wydział krajowy rozdział bonifikacyi 50.000 zł. z funduszu propinacyjnego dla funduszów powiatowych pomiędzy poszczególne powiaty przyjmuje Sejm do wiadomości.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Jako wynagrodzenie ubytku w dochodach galicyjskiego funduszu krajowego i funduszów powiatowych, spowodowanego wejściem w życie ustawy państwowej z 25. października 1896. Nr. 220. Dz. pr. p. — a mianowicie jako wynagrodzenie za ubytek w dochodach tych funduszów z opła-

canych do końca roku 1897. przez galic. fundusz propinacyjny dodatków do podatków państwowych, płacić będzie galicyjski fundusz propinacyjny przez lat 13 t. j., od 1. stycznia 1898 do 31. grudnia 1910 w ratach kwartalnych z dołu, bonifikacye poniżej w art. II. i III. oznaczone.

Izba uchwała bez rozprawy artykuł I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Bonifikacya dla funduszu krajowego wynosi 150.000 zł. w. a. rocznie, lecz od tej kwoty potrąci się corocznie dodatek krajowy wymierzony od podatku zarobkowego, opłacanego przez galicyjski fundusz propinacyjny w myśl §. 100. ustawy z 25. października 1896 Nr. 220. Dz. pr. p.

Izba uchwała bez rozprawy art. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Bonifikacya dla funduszów powiatowych wynosi 50.000 zł. w. a. rocznie a wypłacaną będzie do rąk Wydziału krajowego.

Sumę tę 50.000 zł. w. a. rozdzieli Wydział krajowy pomiędzy fundusze powiatowe w takim stosunku, w jakim są kwoty przypadające poszczególnym funduszom powiatowym w trzechleciu od roku 1895 do roku 1897 włącznie, z opłacanych przez galicyjski fundusz propinacyjny dodatków do podatków, do ogólnej sumy zapłaconej w temże trzechleciu przez galicyjski fundusz propinacyjny tytułem dodatków do podatków na cele powiatowe.

Izba uchwała bez rozprawy art. III. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. IV.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Izba uchwała bez rozprawy art. IV. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

V.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy art. V. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . . obowiązującą w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o wynagrodzeniu galicyjskiego funduszu krajowego i funduszy powiatowych za ubytek w dochodach z dodatków do podatków, opłacanych przez galicyjski fundusz propinacyjny, spowodowany wejściem w życie ustawy państwowej z dnia 25. października 1896 Nr. 220. Dz. pr. p.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy powyższy tytuł i wstęp projektu ustawy.

Sprawozdawca wnosi przystąpienie do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania.

Izba uchwała przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

2. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przedłożony przez Wydział krajowy rozdział bonifikacji 50.000 zł z funduszu propinacyjnego dla funduszy powiatowych pomiędzy poszczególne powiaty przyjmuje Sejm do wiadomości.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o administracji krajowych funduszy pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. Listopada 1896 do 31. października 1897.

Sprawozdawca p. Dworski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego o administracji krajowych funduszy pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. listopada 1896. do 31. października 1897 przyjmuje się do wiadomości.

2. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, ażeby po myśli postanowienia §. 5 ustawy z dnia 25. czerwca 1895 Nr. 100. Dz. u. p. koszta budowy koszar na pomieszczenie nowych oddziałów wojska potrzebnych, pokrywał ze Skarbu państwa, za poborem opłaty za pomieszczenie wojska w tak zbudowanych koszarach ze Skarbu wojskowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku p. Średniawskiego w sprawie pocztowej giełdy pracy.

Sprawozdawca p. Trzeciecki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby sprawę pośrednictwa pracy zbadał w kierunku wskazanym w sprawozdaniu komisijnem i zdał sprawę na jednej z najbliższych sesji.

Przemawia p. Średniawski.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Romanowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie krajowej szkoły średniej gospodarstwa lasowego.

Sprawozdawca p. Zamoyski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prostuje omyłkę druku zaszłą w punkcie 4-tym, mianowicie zamiast słów „aby oddał do użytku szkoły“ ma być „wydzierżawił za odpowiedni wynagrodzeniem do użytku szkoły“.

Po tem sprostowaniu odczytuje p. sprawozdawca następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej szkole średniej gospodarstwa lasowego.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd aby przepisy obowiązujące co do kwalifikacji wymaganych do egzaminu na c. k. zarządców lasowych zmienił w tym kierunku, by ukończeni uczniowie krajowej szkoły gospodarstwa lasowego mogli być dopuszczeni do składania tego egzaminu i mieli możliwość składania go nie w Wiedniu ale we Lwowie.

3. Sejm wzywa Wydział krajowy aby przygotował projekt i kosztorys rozszerzenia budynku szkoły lasowej i przedstawił odnośne wnioski na najbliższej sesji sejmowej.

4. Sejm wzywa Wydział krajowy aby wydzierżawił za odpowiedni wynagrodzeniem do użytku szkoły dwa do trzech morgów w lesie Winnickim na cele urządzenia szkółki i różnych doświadczeń niezbędnych przy nauce teoretycznej, oraz aby tam po-

stawił małe schronisko mające służyć profesorom i uczniom w czasie wycieczek.

Odnośne wnioski przedstawi Wydział krajowy na najbliższej sesji sejmowej.

W rozprawie ogólnej przemawia członek Wydziału krajowego p. Edward Jędrzejowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

W rozprawie szczegółowej nikt głosu nie żąda, poczem Izba uchwała wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji gminy m. Zatora w sprawie rekonstrukcji drogi krajowej Zator-Sucha w Zatorze.

Sprawozdawca p. Olpiński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia na najbliższej sesji sejmowej projektu rekonstrukcji drogi krajowej Zator—Sucha w Zatorze w 1-szym kilometrze wraz z odnośnym wnioskiem.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji:

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Reprezentacji powiatu Cieszanowskiego celem uzyskania 75% subwencji na budowę drogi powiatowej Oleszyce-Dzików stary-Cewkow.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu petycję powiatu Cieszanowskiego do uw-

zgodnienia i do udzielenia na budowę drogi Oleszyce, Dzików! stary, Cewków, subwencji w wysokości 60% rzeczywistych kosztów w miarę postępu budowy i w terminach, na jakie fundusz subwencyjny pozwoli.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej, o petycji Reprezentacji powiatowej w Cieszanowie, o odpisanie zaległego czynszu dzierżawnego w sumie 2.715 zł.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz, uwolniony na wniosek p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Petycję reprezentacji powiatowej w Cieszanowie, o odpisanie zaległego czynszu dzierżawnego, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia w myśl powyższego sprawozdania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej, o petycji komisji klimatycznej w Zakopanem i Zwierzchności gminnej tamże, o uznanie drogi Łysa-Polana-Zakopane-Chochołów za drogę krajową.

Sprawozdawca p. Olpiński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby petycję komisji klimatycznej uzdrowiska Zakopane i Zwierzchności gminnej tamże w sprawie uznania drogi Łysa-Polana-Zakopane-Chochołów za krajową, zbadał i ewentualnie przedłożył Wysokiemu Sejmowi odpowiedni wniosek.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji kolejowej, z petycji Towarzystwa przemysłu cukrowniczego w Przeworsku, o przyspieszenie budowy kolei Przeworsk-Dynów.

Sprawozdawca p. Zdzisław Skrzyński, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Wzywa się Wydział krajowy, o przyspieszenie o ile możliwości akcji budowy kolei Przeworsk-Dynów.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji kolejowej, o petycji Wydziału Rady powiatowej przemysłańskiej w sprawie projektowania linii kolejowej z Rohatyna do Zadwórze.

Sprawozdawca p. Vivien, uwolniony na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitowskiego, od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by po porozumieniu się z Radą powiatową przemysłańską, wysłał w ciągu roku 1898, na koszt powiatu przemysłańskiego, inżyniera, dla przestudowania istniejącej trasy kolejowej z Podhajec na Brzeżany, Narałów, Przemysłań, Gliniany do Zadwórze, jakoteż do wypracowania nowej trasy w części zmienionej t. j. od Janczyna do Rohatyna.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by o wyniku odnośnych badań zdał sprawę na najbliższej sesji sejmowej.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej, i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej, w sprawie prośby Dra Alfreda Biegelmeyera, prowizorycznego dyrektora szpitala powszechnego w Samborze, o „*veniam aetatis*“.

Sprawozdawca p. Michalski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Sejm udziela Drowi Alfredowi Biegelmeyerowi, prowizorycznemu dyrektorowi szpitala powszechnego w Samborze, „*veniam aetatis*“.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie prośby p. Adolfa hr. Łosia, asystenta manipulacyjnego Wydziału krajowego, o „*veniam studiorum*“.

Sprawozdawca p. Michalski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Sejm udziela p. Adolfowi z Grodkowa, hr. Łosiowi, asystentowi manipulacyjnemu Wydziału krajowego, uwolnienie od studiów wymaganych w ustępie 2-gim §. 4-go ustawy dla służby krajowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie prośby Franciszka, Ryszarda Wernera, oficjała krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie, o „*veniam studiorum*“.

Sprawozdawca p. Michalski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Sejm udziela Franciszkowi, Ryszardowi Wernerowi, oficjałowi krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie, „*veniam studiorum*“.

Izba uchwała bez rozprawy, powyższy wniosek,

na tem wyczerpano porządek dzienny.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujący wniosek :

W n i o s e k.

Zważywszy, że Wysoki Sejm niejednokrotnie objawił życzenie, aby dostawy dla c. k. armii były przydzielone producentom i przemysłowcom krajowym,

zważywszy, że wbrew temu życzeniu całkowicie uzasadnionemu udzielono dostawy mięsa dla c. k. garnizonu we Lwowie osobie niebędącej ani producentem ani przemysłowcem krajowym,

zważywszy, że rzeczony dostawca niezgodnie z postanowieniami kontraktu dostarcza garnizonowi bydła pochodzenia zagranicznego i w miejsce sztuk opasowych — braków jakości najposledniejszej,

zważywszy, że taka nieprawidłowa konkurencja wyrządza znaczną szkodę tak ważnej gałęzi gospodarstwa rolnego jaką jest hodowla i opas bydła, — podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd do użycia całego wpływu, aby kontrakt o dostawę mięsa dla c. k. garnizonu we Lwowie, upływający w roku 1900, a taką szkodę wyrządzający krajowej hodowli bydła, nieostał przedłużony na dalszy przeciąg czasu.

Lwów, dnia 29. stycznia 1898.

Wnioskodawca :
Krzysztofowicz

Stadnicki, Męciński, Dr. Czaykowski, Schnell, Urbański, Onyszkiewicz, Kraiński, Gnoiński, Sozański, Michalski, Białoskórski, Stecki, Cieński, Torosiewicz, Czaykowski, Skałkowski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następujący wniosek:

Wniosek

Tak zwane prowizorya są dla naszego ludu rzeczą bardzo szkodliwą. Co chwila zdarzają się te wymysły u naszych ludzi o lada głupotę, a komisye, rekursa kosztują setki zł.

Gdy tymczasem w ustawie gminnej §. 27. jest dogodny sposób załatwienia takich spraw bez kosztów: zaorałeś, odorz, zagroziłeś, odgródź! Tak było za dawnych czasów: wójt w gminie załatwiał te sprawy aż wkroczyły w to sądy i komisye. Ponieważ i obecnie mamy sposób załatwienia tych spraw w gminie na podstawie §. 27. o jednaniu stron w sporze będących, i mamy ustawę o sądach rozjemczych (z 6. Marca 1885. Dz. u. kr. Nr. 27.), lecz ponieważ ustawa ta dotąd jest tylko ustawą martwą mimo okólnika Wydziału krajowego z dnia 3. listopada 1882 L. 53678, i ponieważ ustawa ta da się wprowadzić obecnie przy niezamordowanej dobrej chęci Wydziałów powiatowych, a za porozumieniem z c. k. sądami, przeto

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy o ponowienie kroków celem wprowadzenia w życie ustawy gminnej o sądach rozjemczych z dnia 6. marca 1885 (Dz. u. kr. Nr. 27.) za porozumieniem się z c. k. Sądami krajowymi ze względu na nową procedurę sądową, mając na oku następujące warunki powodzenia sądów rozjemczych.

1) C. k. Sądy nie powinny przyjmować spraw spornych, bez poprzedniego osądzenia przez sądy rozjemcze.

2) Wydziały powiatowe nie powinny zadawałać się okólnikami aby w każdej gminie były ustanowione sądy rozjemcze. Wzywa się Wydział krajowy o przedłożenie noweli do ustawy krajowej z dnia 6. Marca 1885. (D. u. kr. Nr. 27.) opartej na następujących podstawach:

§. 1. Urząd rozjemczy dla jednania stron w sporze będących ma być utworzony w każdej gminie.

§. 2. Ugody zawarte w sądach rozjemczych mają ważność dokumentów prawnych na podstawie których c. k. Sądy będą kompetentne zarządzić wykonanie tychże ugód.

§. 3. Sąd rozjemczy składa się z dwóch ludzi zaprzysięgłych i z trzeciego miejscowego wójta, jako kierującego w sądzie rozjemczym. Na wniosek Rady gminnej zatwierdzony przez Wydział powiatowy może być ustanowiona większa liczba sędziów rozjemczych

§. 4. Sądy rozjemcze są bezpłatne, przysiężni mogą żądać za stratę czasu najwyżej po 50 ct. dziennie.

Lwów, dnia 29. stycznia 1898.

Wnioskodawca:

S. Potoczek.

Data, Warzecha, Bojko, Średniawski, O. Milan, Winniczuk, Wójcik, Klemensiewicz, Niebyłowiec, Dr. Olpiński, Dr. Bernadzikowski, Styła. Żardecki, Hamorak, Ostapczuk, Cielecki, Ohrymowicz.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

Interpelacja.

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego

Od szeregu lat gminy w obrębach miast fertyfikacyjnych w powiatach: Krakowskim, Wielickim i Przemyskim żałują się na rewery demolacyjne, które są w wysokim stopniu ciężarem dla ludności wiejskiej.

Pomimo kilkakrotnych żądań różnych czynników, aby rewery demolacyjne zostały zniesione, dotychczas nie odniosły požądanego skutku.

Zapytujemy przeto c. k. Rząd, czy nie zechce użyć co tylko możliwe z Jego strony aby tak wielki ciężar zdjąć z ludności.

Lwów, dnia 29. stycznia 1898.

Interpelujący:
Fr. Wójcik.

Weigel, Fruchtmann, Dr. Olpiński, Rotter, Czecz, Czartoryski, Cielecki, Niezabitowski St., Potoczek, Milan, Bojko, Vayhinger, Soleski, A. Potocki, Zoll, Brunicki, Dr. Bernadzikowski, Krempa, Winniczuk, Warzecha, Data, Średniawski, Styła, Klemsiewicz, Niebyłowiec.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbanski, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

do P. Komisarza Rządowego.

W gminie Gliniki powiatu Ropczyckiego odbyły się wybory do Rady gminnej dnia 29. maja 1897. Ponieważ zaszły tam przy wyborach pewne nieformalności, przeto wniesiono ze strony członków gminy protest, względnie rekurs do c. k. Namiestnictwa jeszcze dnia 4. czerwca tego samego roku, dotychczas jednak niema żadnej wiadomości czy i jak ten rekurs załatwiono.

Wybór Adama Książka członkiem tejże Rady gminnej w Gliniku unieważniło c. k. Starostwo w Ropczycach orzeczeniem z dnia 5. czerwca 1897. pod tym pozorem, że tenże Adam Książek nie przynależy do gminy Glinik i nie płaci do tej gminy podatku. Interesowany Adam Książek wniósł rekurs do c. k. Namiestnictwa przeciw temu orzeczeniu niezasadnionemu Starostwa, ale dotychczas nadaremnie oczekuje roz-

strzygnięcia. Faktem jest, że Adam Książek posiada z gminy Glinik książkę służbową z r. 1882. w której jest potwierdzona jego przynależność tamże, posiada tamże majątek i opłaca podatek, a więc jest uprawniony do wyboru i wybieralności w tej gminie do Rady gminnej.

Zważywszy, że takie przewlekanie załatwienia rekursów będące na porządku dziennym, zwłaszcza w takich sprawach, naraża obywateli na krzywdę i różne przykrości uchybiające godności obywatelskiej.

Zważywszy, że w tych czasach, szczególnie skutkiem podniesienia się poziomu oświaty, ludzie mający chęć służenia sprawie publicznej w Radach gminnych i walczący z dotychczasowymi nieporządkami po gminach, przez podobne jak wyżej wypadki, albo niemogą się doczekać załatwienia protestów albo bywają niesłusznie z rady usuwani, zapytujemy p. Komisarza Rządu:

Czy c. k. Namiestnictwo raz dla przyspieszenia toku spraw jego kompetencji podpadających, a powtóre dla usunięcia złych skutków stąd wynikających, zechce na przyszłość rychlej sprawy swe załatwiać.

Lwów, 29. stycznia 1898.

Interpelant:
Franciszek Krempa.

Wójcik, Bojko, Milan, Średniawski, Winniczuk, Data, Warzecha, Hamorak, Niebyłowiec, Ostapczuk, Potoczek, Dr. Bernadzikowski, Styła, Soleski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 31. stycznia 1898 10 przed południem, i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 1, minut 20 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław hr. Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.
Stanisław Niezabitowski w. r.

